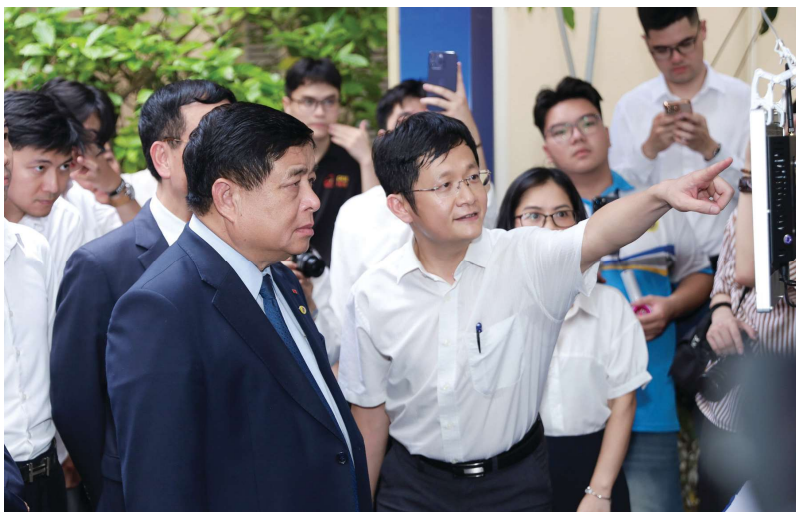

BƯỚC ĐỘT PHÁ QUAN TRỌNG HƯỚNG TỚI ĐẠI HỌC ĐỔI MỚI SÁNG TẠO CHUẨN QUỐC TẾ

ĐHQGHN ĐÃ BAN HÀNH ĐỀ ÁN “ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NHÀ KHOA HỌC XUẤT SẮC, NHÓM NGHIÊN CỨU MẠNH CHUẨN QUỐC TẾ”. ĐÂY LÀ HÀNH ĐỘNG CỤ THỂ, QUYẾT LIỆT NHẪM HIỆN THỰC HÓA TÍNH THẦN NGHỊ QUYẾT 57-NQ/TW CỦA BỘ CHÍNH TRỊ VÀ NGHỊ QUYẾT SỐ 03/NQ-CP CỦA CHÍNH PHỦ. ĐỀ ÁN NÀY CỘNG HƯỞNG VỚI CÁC CHÍNH SÁCH HIỆU QUẢ ĐÃ ĐƯỢC BAN HÀNH SẼ LÀ BƯỚC ĐI CHIẾN LƯỢC QUAN TRỌNG, GÓP PHẦN HIỆN THỰC HÓA MỤC TIÊU XÂY DỰNG ĐHQGHN TRỞ THÀNH ĐẠI HỌC ĐỔI MỚI SÁNG TẠO NGANG TẦM KHU VỰC VÀ THẾ GIỚI.

MINH AN

NÂNG CAO NĂNG LỰC CẠNH TRANH QUỐC TẾ VÀ PHÁT TRIỂN NHÂN LỰC KHOA HỌC ĐẲNG CẤP THẾ GIỚI

Đề án được xây dựng trên nền tảng các nghị quyết trọng yếu của Bộ Chính trị, Trung ương Đảng và Chính phủ, đặc biệt là Nghị quyết số 45-NQ/TW ngày 24/11/2023 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục xây dựng và phát huy vai trò của đội ngũ trí thức đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước nhanh và bền vững trong giai đoạn mới; Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia; Nghị quyết số 03/NQ-CP ngày 09/01/2025 của Chính phủ ban hành Chương

trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 57-NQ/TW.

Đây không chỉ là một chương trình phát triển nhân lực chất lượng cao, mà còn là hệ sinh thái đổi mới khoa học công nghệ toàn diện, lấy con người làm trung tâm và động lực cho phát triển. Trên cơ sở đó, ĐHQGHN xác định việc phát triển đội ngũ nhà khoa học xuất sắc và các nhóm nghiên cứu mạnh là nhân tố then chốt để nâng cao năng lực cạnh tranh quốc tế, đồng thời trở thành lực lượng nòng cốt thúc đẩy đổi mới giáo dục đại học, nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ.

Theo Phó Giám đốc ĐHQGHN Phạm Bảo Sơn, việc tập trung xây dựng các nhóm nghiên cứu chuẩn quốc tế không chỉ giúp bù đắp sự thiếu hụt nhà khoa học đầu ngành mà còn nâng cao chất lượng đào tạo và nghiên cứu, góp phần quan trọng vào phát triển nền kinh tế tri thức của Việt Nam. Đề án đặt trọng tâm huy động tối đa các nguồn lực, đồng thời xây dựng môi trường nghiên cứu tiên tiến, thu hút, trọng dụng các nhà khoa học xuất sắc trong và ngoài ĐHQGHN. Các hoạt động này được tiến hành phù hợp với chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, gắn kết chặt chẽ với chiến lược phát triển kinh tế - xã hội và khoa học công nghệ quốc gia, cũng như tầm nhìn phát triển ĐHQGHN đến năm 2030 và 2045.

Đặc biệt, đề án ưu tiên phát triển các công nghệ chiến lược theo từng giai đoạn, trong đó giai đoạn ngắn hạn (2025-2030) tập trung vào các lĩnh vực như trí tuệ nhân tạo (AI), dữ liệu lớn (Big Data), công nghệ sinh học, vật liệu tiên tiến và kinh tế số để tạo ra các đột phá ban đầu. Giai đoạn trung hạn

Thủ tướng Phạm Minh Chính và ông Jensen Huang, Nhà sáng lập kiêm Giám đốc điều hành Tập đoàn NVIDIA (Hoa Kỳ) chứng kiến Lễ ký Thỏa thuận hợp tác giữa Chính phủ Việt Nam và Tập đoàn NVIDIA.

(2030-2040) sẽ đẩy mạnh phát triển công nghệ lượng tử, tự động hóa thông minh, năng lượng tái tạo và y sinh tiên tiến, góp phần nâng cao năng lực nghiên cứu và ứng dụng. Cuối cùng, giai đoạn dài hạn (2040-2045) định hình công nghệ nền tảng cho cuộc cách mạng công nghiệp tiếp theo, gồm công nghệ nano, sinh học ứng dụng trong y học chính xác và trí tuệ nhân tạo cấp độ cao, với mục tiêu đưa ĐHQGHN trở thành trung tâm nghiên cứu đẳng cấp thế giới.

TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ NHÀ KHOA HỌC XUẤT SẮC: CÔNG BẰNG, MINH BẠCH VÀ CHUẨN MỰC QUỐC TẾ

Một trong những điểm sáng nổi bật của đề án là việc xây dựng bộ tiêu chí nhà khoa học xuất sắc tại ĐHQGHN trên nguyên tắc phù hợp với các quy định của Nhà nước về tiêu chuẩn nhà khoa học đầu ngành; đảm bảo tính công bằng, minh bạch, khách quan; đảm bảo tính tổng thể trong đánh giá. Đặc biệt, tiêu chí đánh giá được chia theo từng lĩnh vực khoa học xã hội - nhân văn, khoa học tự nhiên - sự sống, và khoa học công nghệ - kỹ thuật, đồng thời sử dụng dữ liệu định lượng có thể kiểm đếm và xác minh.

Để được tham gia đánh giá, cán bộ khoa học cần là cán bộ cơ hữu của ĐHQGHN với trình độ tiến sĩ trở lên, đã tham gia đào tạo tiến sĩ, đồng thời có thành tích công bố khoa học hoặc sở hữu sáng chế, sách chuyên khảo có

giá trị quốc tế hoặc mang lại hiệu quả kinh tế - xã hội. Ngoài ra, nhà khoa học phải sử dụng thành thạo ít nhất một ngoại ngữ và đã chủ trì ít nhất một nhiệm vụ khoa học cấp ĐHQGHN trở lên. Yếu tố đạo đức nghề nghiệp được chú trọng khi nhà khoa học không được trong thời gian bị xem xét kỷ luật hoặc thi hành kỷ luật.

Bộ tiêu chuẩn đánh giá gồm năm nhóm chính: Vai trò dẫn dắt hoạt động chuyên môn, năng lực chuyên môn, đóng góp khoa học, năng lực hội nhập quốc tế và tiêu chí cá nhân. Cụ thể, nhóm tiêu chí đầu tiên đánh giá vai trò lãnh đạo thông qua các vị trí quản lý chuyên môn, lãnh đạo nhóm nghiên cứu, số lượng nghiên cứu sinh được hướng dẫn thành công, cũng như sự tham gia trong các tổ chức khoa học và mạng lưới quốc tế. Nhóm tiêu chí năng lực chuyên môn tập trung vào trình độ học thuật (tiến sĩ, phó giáo sư, giáo sư), các giải thưởng khoa học, đề tài chủ trì và sự tham gia vào ban biên tập tạp chí khoa học uy tín.

Về đóng góp khoa học, các tiêu chí đánh giá được dựa trên số lượng bài báo quốc tế đăng tải trên các tạp chí có uy tín như ISI và Scopus, số lượng sách chuyên khảo trong và ngoài nước, sáng chế được cấp bằng bảo hộ, hợp đồng tư vấn chính sách, chỉ số trích dẫn học thuật (H-index) và số bài báo đăng trên các tạp chí trong nước. Năng lực hội

nhập quốc tế được đánh giá qua trình độ ngoại ngữ, số lượng đối tác quốc tế, các bài báo trình bày tại hội thảo quốc tế, mời giảng dạy hoặc nghiên cứu tại các tổ chức khoa học danh tiếng nước ngoài, cùng việc tham gia phản biện luận văn, luận án quốc tế và các chức danh học thuật thỉnh giảng tại các trường đại học hàng đầu thế giới. Cuối cùng, các tiêu chí cá nhân đánh giá độ tuổi, thời gian công tác tại ĐHQGHN và kết quả thẩm định kế hoạch nghiên cứu chi tiết của nhà khoa học.

“Toàn bộ quá trình đánh giá diễn ra minh bạch, công khai, sử dụng dữ liệu định lượng nhằm phản ánh chính xác năng lực và đóng góp của từng nhà khoa học”, Phó Giám đốc ĐHQGHN Phạm Bảo Sơn nhấn mạnh.

TỪ NỀN TẢNG VỮNG CHẮC ĐẾN ĐỘT PHÁ TOÀN DIỆN

Lộ trình phát triển được xây dựng với hai giai đoạn trọng tâm. Trong giai đoạn 2024-2025, ĐHQGHN tập trung phát triển đội ngũ 200 nhà khoa học xuất sắc, mỗi người có ít nhất 4 bài báo đăng trên các tạp chí quốc tế thuộc danh mục ISI/Scopus. Đồng thời, mục tiêu nâng số lượng công bố quốc tế tăng thêm từ 400 đến 500 bài so với năm 2023 được đặt ra. Bên cạnh

đó, ĐHQGHN thành lập Câu lạc bộ Nhà khoa học xuất sắc VNU200 nhằm kết nối, hỗ trợ và phát triển hệ sinh thái nghiên cứu chất lượng cao. Trong giai đoạn này, 50 nhóm nghiên cứu mạnh được đầu tư phát triển theo hai hướng chính: nhóm nghiên cứu gắn với sản phẩm ứng dụng và chuyển giao công nghệ, thúc đẩy thương mại hóa kết quả nghiên cứu; nhóm nghiên cứu tập trung vào công bố quốc tế đỉnh cao nhằm nâng cao vị thế học thuật của ĐHQGHN.

Ngân sách khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo năm 2025 được phân bổ ưu tiên hỗ trợ các nhóm nghiên cứu mạnh, phòng thí nghiệm trọng điểm, nhà khoa học xuất sắc và tiến sĩ trẻ. Đồng thời, nguồn lực được tập trung đầu tư cho các đề tài có sản phẩm ứng dụng, hỗ trợ công bố quốc tế, đăng ký sở hữu trí tuệ và thành lập doanh nghiệp spin-off. Các chương trình khoa học công nghệ trọng điểm về kinh tế biển, khoa học sức khỏe, công nghệ chip - bán dẫn cũng tiếp tục được triển khai, bên cạnh việc mở rộng sang các lĩnh vực công nghiệp văn hóa, kinh tế đổi mới sáng tạo, máy gia tốc và sinh học.

Giai đoạn tiếp theo từ 2026 đến

2030 được kỳ vọng trở thành bước đột phá toàn diện khi ĐHQGHN đặt mục tiêu trở thành đại học nghiên cứu chuẩn quốc tế và lọt vào nhóm 500 đại học hàng đầu thế giới theo các bảng xếp hạng quốc tế. Mục tiêu công bố quốc tế trung bình đạt 1,8 bài báo mỗi giảng viên, phát triển câu lạc bộ 500 nhà khoa học xuất sắc và 1.000 nhà khoa học tiềm năng được đặt ra rõ ràng. ĐHQGHN dự kiến đầu tư và phát triển 100 nhóm nghiên cứu mạnh, ưu tiên các chương trình đào tạo quốc gia trọng điểm, đồng thời phát triển 15-20 lĩnh vực khoa học được xếp hạng quốc tế và xây dựng hệ thống tạp chí khoa học chuẩn quốc tế. Ngoài ra, hệ sinh thái doanh nghiệp spin-off và startup trong đại học cũng được xây dựng vững chắc, tạo môi trường nghiên cứu gắn kết chặt chẽ giữa khoa học và ứng dụng thực tiễn.

THU NHẬP HẤP DẪN VÀ MÔI TRƯỜNG THÚC ĐẨY ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

Phó Giám đốc ĐHQGHN Phạm Bảo Sơn cho biết, một trong những điểm nhấn trong đề án là các chính sách tài chính và ưu đãi vượt trội nhằm thu hút và giữ chân nhà khoa học xuất sắc. Thu nhập

của các nhà khoa học được thiết kế theo cơ chế lương cứng kết hợp thu nhập tăng thêm dựa trên hiệu suất công việc (KPI-based Salary), đảm bảo mức thu nhập tối thiểu gấp ba lần đối với nhà khoa học chuẩn ĐHQGHN và gấp năm lần đối với nhà khoa học chuẩn quốc tế.

Ngoài ra, ĐHQGHN còn triển khai cơ chế thưởng công trình đột phá với mức thưởng hấp dẫn cho các bài báo khoa học thuộc top 1% ngành (200-300 triệu đồng/bài), bài báo nhóm Q1 (100 triệu đồng/bài), cùng thưởng cao cho sáng chế quốc tế, với mức thưởng lên tới 1 tỷ đồng cho mỗi sáng chế được cấp bằng bảo hộ. Đặc biệt, các nhà khoa học còn được hưởng phần trăm doanh thu từ việc thương mại hóa sản phẩm nghiên cứu, tạo động lực mạnh mẽ cho hoạt động nghiên cứu gắn với thực tiễn.

Chính sách thu hút tài trợ từ doanh nghiệp và các quỹ nghiên cứu tư nhân được thiết lập chặt chẽ, thông qua cơ chế “doanh nghiệp bảo trợ

nhà khoa học” và việc cho phép cá nhân, tổ chức đóng góp trực tiếp vào Quỹ phát triển khoa học xuất sắc. Nhà khoa học xuất sắc còn được ưu tiên tham gia các chương trình khoa học công nghệ trọng điểm của đất nước và đại học, được tài trợ chi phí tham dự hội nghị quốc tế hàng năm, cấp học bổng cho nghiên cứu sinh do họ hướng dẫn, và có cơ chế nghỉ nghiên cứu tại các trung tâm khoa học hàng đầu thế giới như Harvard, MIT, Oxford.

Ngoài ra, ĐHQGHN còn chú trọng xây dựng chuỗi đầu tư dài hạn cho các nhóm nhà khoa học theo phân tầng rõ ràng từ nhà khoa học trẻ, tiến sĩ trẻ, phó giáo sư đến giáo sư đầu ngành. Việc tạo môi trường làm việc chuyên nghiệp, chính sách đãi ngộ cạnh tranh cùng các hoạt động truyền thông vinh danh kịp thời giúp thúc đẩy động lực nghiên cứu, nâng cao vị thế học thuật cho các nhà khoa học xuất sắc.

Việc ban hành Đề án “Đầu tư phát triển nhà khoa học xuất sắc, nhóm

nghiên cứu mạnh chuẩn quốc tế” là cam kết của ĐHQGHN trong triển khai Nghị quyết số 57-NQ/TW và 45-NQ/TW nhằm thúc đẩy đột phá phát triển khoa học công nghệ và đội ngũ trí thức tinh hoa phục vụ phát triển đất nước. Đề án phù hợp chặt chẽ với chiến lược phát triển kinh tế xã hội và khoa học công nghệ quốc gia, đặt ra các mục tiêu phát triển công nghệ trọng điểm theo từng giai đoạn, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho việc thu hút và phát triển nguồn nhân lực khoa học quốc tế, qua đó nâng cao năng lực nghiên cứu và hợp tác quốc tế.

Với sự phối hợp đồng bộ giữa lộ trình phát triển, tiêu chí đánh giá, chính sách ưu việt cùng sự đầu tư bài bản về tài chính và cơ sở vật chất, ĐHQGHN đang vững bước tiến lên trở thành trung tâm nghiên cứu khoa học đổi mới sáng tạo hàng đầu, góp phần kiến tạo tương lai phát triển bền vững, hiện đại của khoa học công nghệ Việt Nam.

